

1 UPOZNAVANJE RADNOG OKRUŽENJA

Pregled lekcije

U ovoj lekciji istražićete radno okruženje i naučićete da uradite sledeće:

- Otvorite Adobe Illustrator CS6 datoteku.
- Podesite osvetljenost korisničkog interfejsa.
- Radite sa panelom Tools.
- Radite sa panelima.
- Resetujete i sačuvate svoj radni prostor.
- Koristite opcije za pregled kako biste uvećali ili umanjili prikaz crteža.
- Krećete se kroz više radnih površina i dokumenata.
- Razumete lenjire.
- Istražite grupe dokumenata.
- Koristite program Illustrator Help.

Za ovu lekciju je potrebno oko 45 minuta. Ukoliko je potrebno, uklonite fasciklu prethodne lekcije sa vašeg hard diska i na njega kopirajte fasciklu Lesson01.

Da biste najbolje iskoristili velike mogućnosti crtanja, bojenja i uređivanja u Illustratoru CS6, važno je da naučite kako da se krećete po radnoj površini. Radna površina sastoji se od linije aplikacije, menija, panela Control, prozora dokumenta i podrazumevanog skupa panela.

Početak

U ovoj lekciji radićete sa više crteža, ali pre nego što počnete sa radom, vratite podrazumevana podešavanja za Adobe Illustrator CS6. Zatim, otvorite završenu datoteku crteža, za ovu lekciju, da biste videli ilustraciju.

- 1 Da bi alatke i paneli radili na način opisan u ovoj lekciji, obrišite ili deaktivirajte (promenom imena) datoteku sa podešavanjima Adobe Illustratora CS6. Pročitajte „Vraćanje podrazumevanih podešavanja” na strani 3.

● **Napomena:** *Ukoliko to do sada niste uradili, iz fascikle Lessons, koja se nalazi na CD-u Adobe Illustrator CS6 Učionica u knjizi, kopirajte fasciklu Lesson01 na vaš hard disk. Pročitajte deo „Kopiranje datoteka iz lekcija knjige Učionica u knjizi” na strani 2.*

- 2 Kliknite dva puta na ikonu Adobe Illustrator CS6 da biste ga pokrenuli.

- 3 Da biste bili sigurni da je radna površina podešena sa podrazumevanim parametrima izaberite Window > Workspace > Reset Essentials.

● **Napomena:** *Ukoliko u vašem meniju ne vidite opciju „Reset Essentials”, pre nego što izaberete Window > Workspace > Reset Essentials izaberite komandu Window > Workspace > Essentials.*

- 4 Izaberite File > Open da biste otvorili datoteku L1start_1.ai. U fascikli Lesson01 koja se nalazi u fascikli Lessons na vašem hard disku, izaberite datoteku L1start_1.ai i pritisnite Open.

● **Napomena:** *Zbog razlika u podešavanjima Color Settings na različitim operativnim sistemima, može se pojaviti okvir za dijalog Missing Profile, kada otvarate različite datoteke za vežbu. Svaki put kada vidite ovaj okvir za dijalog, pritisnite dugme OK.*

- 5 Izaberite View > Fit Artboard in Window.

Izborom ove komande aktivna radna površina se smešta u prozor dokumenta tako da je možete videti celu.

Crtež sadrži i prednji i zadnji deo brošure.

Kada je datoteka otvorena i Illustrator pokrenut, tada se na ekranu pojavljuju: linija aplikacije, meniji, panel Tools, panel Control i grupe panela. Primetićete da su podrazumevani paneli u vidu ikona pripojeni duž desne ivice ekrana. Illustrator takođe sadrži većinu stavki panela kojima često pristupate, u panelu Control, upravo ispod linije menija. Na ovaj način možete da radite sa manje otvorenih panela, što vam daje veću radnu površinu.

Datoteku L1start_1.ai koristićete da biste vežbali navigaciju, uvećanje i istraživanje dokumenta Adobe Illustratora CS6 i radne površine.

- 6 Izaberite komandu File > Save As. U okviru za dijalog Save As, dodelite datoteci ime **brochure.ai** i sačuvajte je u fascikli Lesson01. Opciju Save As Type ostavite podešenu na Adobe Illustrator (*.AI) (Windows), odnosno opciju Format podesite na Adobe Illustrator (ai) (Mac OS), i potom pritisnite Save. Ukoliko se pojavi poruka sa upozorenjem koja se odnosi na posebne (spot) boje i providnosti, pritisnite dugme Continue. Otvoriće se okvir za dijalog Illustrator Options; ostavite podrazumevana podešavanja opcija i pritisnite dugme OK.

● **Napomena:** *Okvir za dijalog Illustrator Options sadrži opcije koje kontrolišu kako se datoteka čuva, dozvoljava vam da sačuvate dokument u prethodnoj verziji Illustratora i još mnogo toga.*

Zašto koristiti Adobe Illustrator?

Vektorski crteži (ponekad se zovu vektorski oblici ili vektorski objekti) su sastavljeni od linija i kriva definisanih matematičkim objektima zvanih vektori, koji opisuju sliku prema njenim geometrijskim karakteristikama. Naučićete više o linijama i krivama u lekciji 5 „Crtanje sa alatima Pen i Pencil”.

Možete slobodno pomerati ili modifikovati vektorske crteže a da pritom ne izgube detalje ili jasnoću, zato što su oni nezavisni u pogledu rezolucije, to znači, da oni zadržavaju jasne ivice pri promeni veličine, štampanju na PostScript štampaču, čuvanju u PDF datoteci ili pri uvoženju u aplikaciju koja se bazira na vektorskim crtežima. Iz ovoga sledi da su vektorski objekti najbolje rešenje za crteže kao što su logotipi, koji se koriste u različitim veličinama i različitom izlaznom mediju.

Vektorski objekti koje kreirate koristeći alate za crtanje i oblik u Adobe Illustratoru i Adobe Creative Suite-u, jesu primeri vektorskih crteža.

– Iz programa Illustrator Help

Razumevanje radnog prostora

Za kreiranje i upravljanje vašim dokumentima i datotekama koristite različite elemente kao što su paneli, linije i prozori. Svaki raspored ovih elemenata nosi naziv radni prostor (engl. *Workspace*). Kada prvi put pokrenete Illustrator, pojavljuje se podrazumevani radni prostor koji možete prilagoditi za potrebe vaših projekata. Možete kreirati i sačuvati više radnih prostora. Primera radi, jedan za uređivanje a drugi za pregled tako da se možete prebacivati iz jednog u drugi dok radite na projektu. Na slici ispod su objašnjeni podrazumevani radni prostori.

- **Napomena:** U ovoj lekciji slike su preuzete sa operativnog sistema Windows, tako da se mogu malo razlikovati od onoga što vi vidite na ekranu, a posebno ako koristite Mac OS.

A. Linija aplikacije

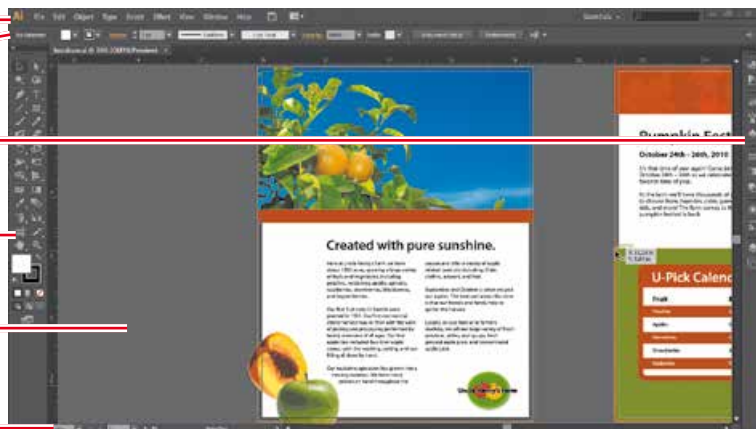
B. Panel Control

C. Paneli

D. Panel Tools

E. Prozor dokumenta

F. Statusna linija

A. Linija aplikacije nalazi se na vrhu i sadrži sledeće: dugme za prebacivanje iz jednog u drugi radni prostor, liniju menija (samo za Windows OS, u zavisnosti od rezolucije monitora) i kontrole za aplikaciju.

- **Napomena:** Kod Mac OS stavke iz menija se nalaze iznad linije aplikacije.

B. Panel Control prikazuje opcije za trenutno izabrani objekat.

C. Paneli vam pomažu da pratite i modifikujete vaš rad. Prema podrazumevanim parametrima, neki paneli su prikazani. Međutim, vi možete dodati bilo koji panel koji vam je potreban, tako što ćete ga izabrati iz menija Window. Mnogi paneli imaju menije sa specifičnim opcijama panela. Panele možete grupisati, naslagati, pripojiti ili odvojiti.

D. Panel Tools sadrži alate za kreiranje i uređivanje slika, crteža, elemenata stranica, i za još mnogo toga. Određene alate su grupisane.

E. Prozor dokumenta prikazuje datoteku sa kojom trenutno radite.

F. Statusna linija se pojavljuje u donjem levom uglu prozora dokumenta. Ona prikazuje informacije i kontrole za navigaciju.

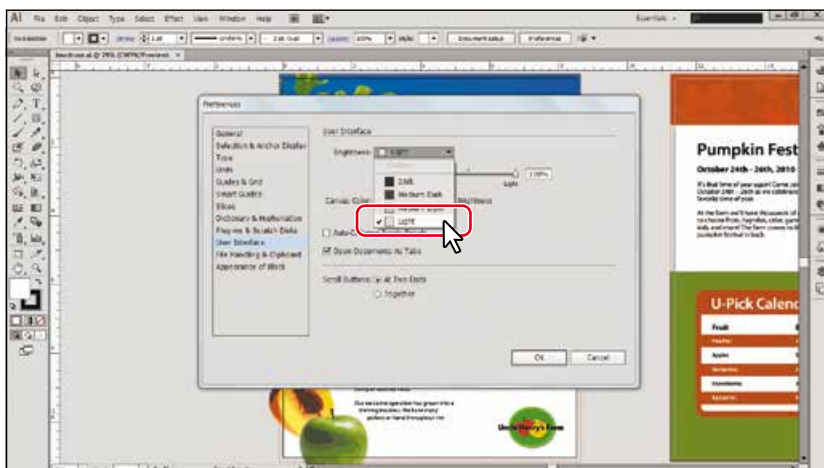
Podešavanje osvetljenosti korisničkog interfejsa

Kao što je to slučaj i kod aplikacija Adobe After Effects ili Adobe Photoshop CS6, Illustrator takođe omogućava podešavanje osvetljenosti korisničkog interfejsa. Ovaj parametar vam dozvoljava da izaberete osvetljenje između četiri unapred definisane nivoa ili da sami odredite vrednost parametra osvetljenja.

U ovoj vežbi promenice parametar kako biste videli njegov efekat, a potom ćete ga vratiti na podrazumevanu vrednost.

- 1 Izaberite **Edit > Preferences > User Interface (Windows)** ili **Illustrator > Preferences > User Interface (Mac OS)**.
- 2 U odeljku sa opcijama za korisnički interfejs, iz menija **Brightness** izaberite opciju **Light**.

Možete podesiti osvetljenost korisničkog interfejsa koristeći skup opcija koje se nalaze u meniju **Brightness**.

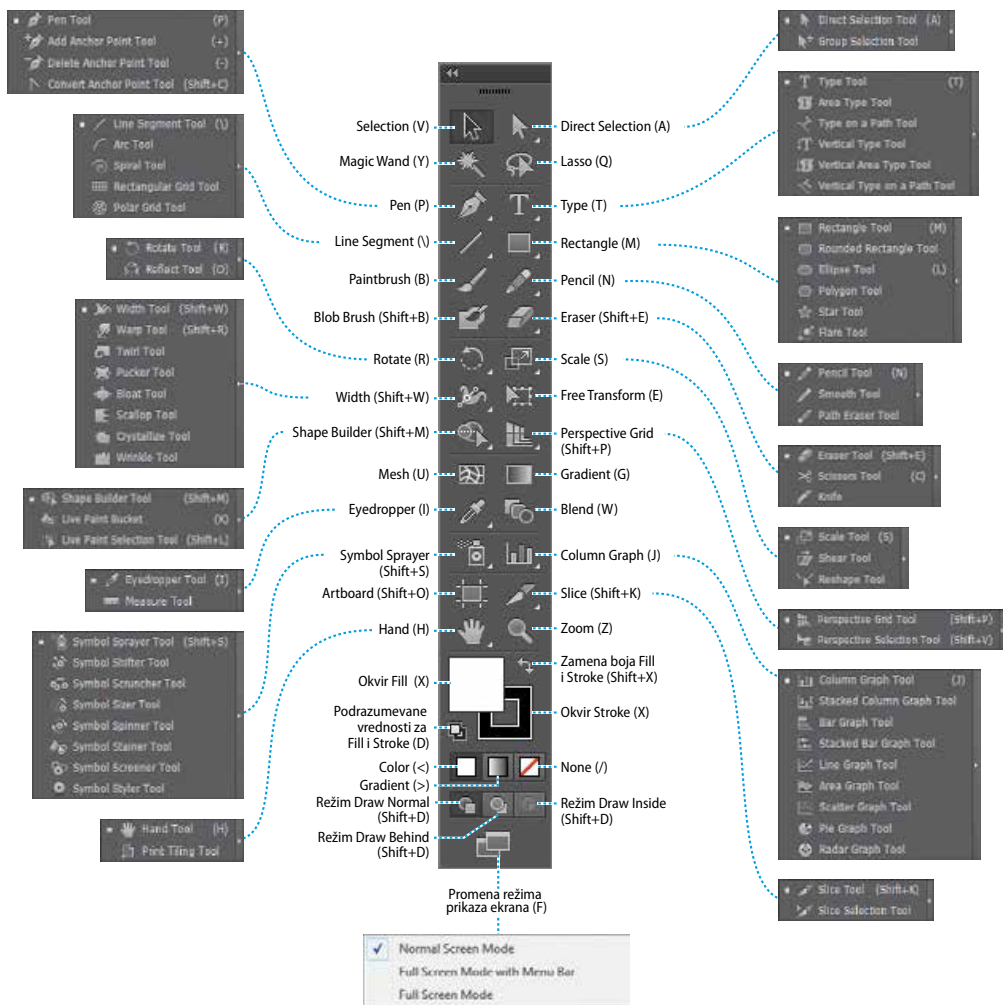

- 3 Pomerajte klizač **Brightness** ulevo sve dok ne vidite vrednost od 50%.
Ovaj klizač možete pomerati levo ili desno da biste podesili stepen osvetljenosti korišćenjem određenih vrednosti.
- 4 Iz menija **Brightness** izaberite opciju **Medium Dark**.
- 5 Ispod klizača **Brightness**, za boju platna, iz opcije **Canvas Color** izaberite **White**.
Platno predstavlja površinu koja se nalazi izvan radnih površina u vašem dokumentu.
- 6 Pritisnite dugme **Cancel** kako ne biste sačuvali vaša podešavanja.

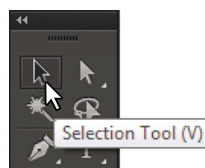
Rad sa panelom Tools

Panel Tools sadrži: alatke za selekciju, crtanje i bojenje, uređivanje, pregled, kao i polja za popunu i potez, režime crtanja i režime ekrana. Kako budete odmicali sa lekcijama naučićete više o specifičnim upotrebama svake alatke.

- **Napomena:** Panel Tools koji je ovde prikazan, kao i u celoj ovoj lekciji, ima dve kolone. U zavisnosti od rezolucije vašeg monitora kao i radnog prostora, može se dogoditi da vidite samo jednu kolonu panela Tools.

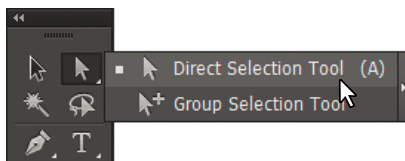
- 1 U panelu Tools, postavite pokazivač iznad alatke Selection (↔). Obratite pažnju da je sada prikazan naziv alatke zajedno sa prečicom na tastaturi.

- **Savet:** Savete o alatima možete uključiti ili isključiti tako što ćete izabrati komandu *Edit > Preferences > General (Windows)* ili *Illustrator > Preferences > General (Mac OS)*, a potom ukloniti znak potvrde iz polja *Show Tool Tips*.

- **Savet:** Zbog činjenice da podrazumevane prečice sa tastature ne funkcionišu kada ste u režimu za umetanje teksta, vi možete dodati i druge prečice sa tastature za biranje alatki, čak i u situaciji kada uređujete tekst. Da biste ovo postigli izaberite komandu *Edit > Keyboard Shortcuts*.

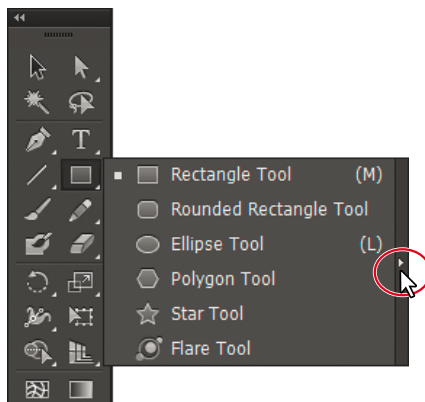
- 2 Postavite pokazivač iznad alatke *Direct Select* (↩) i istovremeno pritisnite i držite taster miša. Sada možete videti dodatne alatke za selekciju. Povucite pokazivač udesno i kada dođete do dodatne alatke pustite taster miša da biste je izabrali.

Svaka alatka u panelu Tools koja ima mali trougao sadrži dodatne alatke koje se mogu izabrati na ovaj način.

- **Savet:** Takođe, skrivene alatke možete izabrati držeći pritisnut taster *Alt (Windows)* ili *Option (Mac OS)* i klikom na alatku u panelu Tools. Svakim klikom bira se sledeća skrivena alatka u nizu.

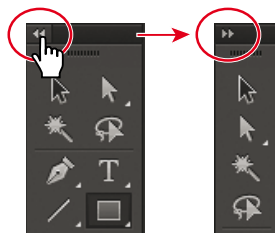
- 3 Pritisnite i zadržite taster miša na alatki *Rectangle* (■). Povucite pokazivač preko strelice na kraju skrivenog panela alatki i pustite taster miša. Na ovaj način su alatke izdvojene iz panela Tools, tako da im sada možete uvek pristupiti.

- 4 Pritisnite dugme za zatvaranje (X) koje se nalazi u gornjem desnom uglu (Windows) ili gornjem levom uglu (Mac OS) plutajućeg panela za alatke kako biste ga zatvorili. Sada su alatke vraćene u panel Tools. Sledeće što ćete naučiti biće promena veličine i plutanje panela Tools.

- **Savet:** Plutajuće panele sa alatkama možete da sakrijete ili da ih pripojite radnom prostoru, kao i drugim panelima sa alatkama.

- 5 Kliknite na duplu strelicu koja se nalazi u gornjem levom uglu panela Tools kako biste od dve kolone dobili jednu i na taj način uštedeli prostor na ekranu. Kliknite ponovo na ovu strelicu kako biste panel ponovo proširili u dve kolone.

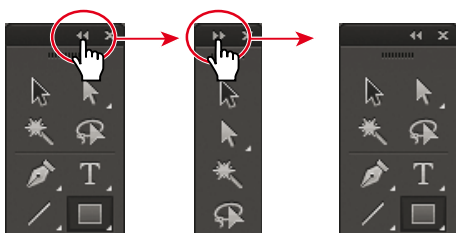

- 6 Kliknite na tamno sivu liniju naslova na vrhu panela Tools ili na isprekidanu liniju ispod naslova i prevucite panel na radnu površinu. Primetićete da panel Tools sada pluta.

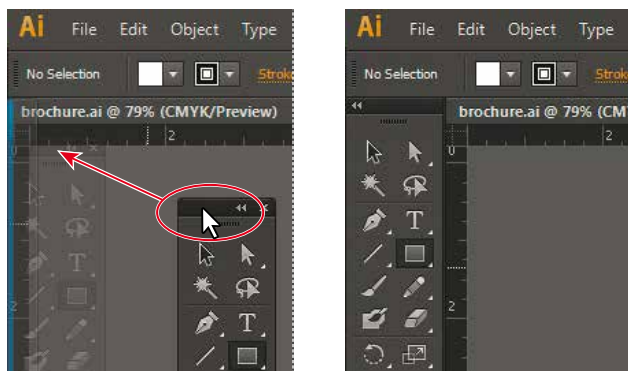

Prevucite panel Tools tako da on pluta po radnoj površini.

- 7 Dok panel još pluta, kliknite na duplu strelicu u liniji naslova da biste panel Tools prikazali u jednoj koloni. Kliknite još jednom kako biste dobili prikaz panela Tools u dve kolone.

- **Savet:** Postoji još jedan način na koji možete da menjate prikaz kolona u panelu Tools, a to je da kliknete dva puta na liniju naslova na vrhu panela Tools. Vodite računa da ne pritisnete dva puta X ili duplu strelicu.
- 8 Da biste ponovo pripojili panel Tools, povucite ka levoj strani od prozora aplikacije (Windows) ili ekrana (Mac OS) njegovu liniju naslova ili isprekidanu liniju ispod njega. Kada pokazivač dođe do leve ivice, pojavljuje se plavi providni okvir koji se naziva zona iskrcavanja. Pustite taster miša kako bi panel Tools bio uredno smešten u radni prostor.

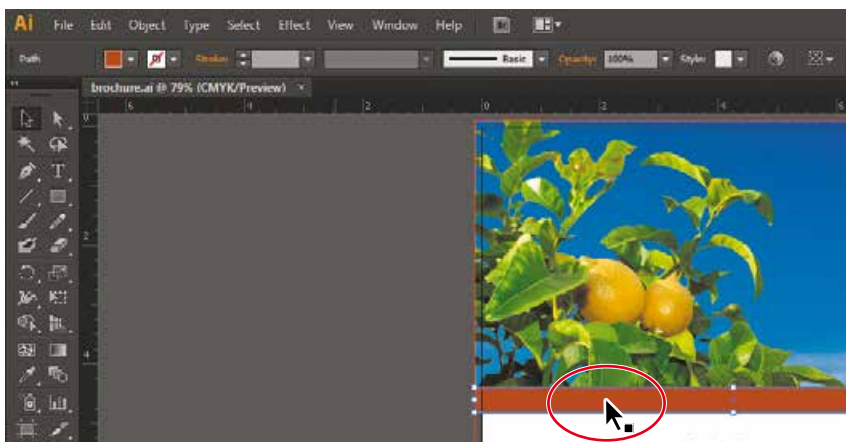
Pritisnite i vucite da biste pripojili panel Tools ivici radnog prostora.

Istraživanje panela Control

Panel Control je kontekstno osetljiv, što znači da pruža brz pristup opcijama, komandama, i drugim panelima koji su relevantni za trenutno izabrani objekat ili objekte. Da biste prikazali potrebni panel, kliknite na podvučeni tekst. Na primer, kliknite na podvučenu reč **Stroke** da biste prikazali panel **Stroke**. Prema podrazumevanim podešavanjima, panel **Control** je usidren (pripojen) na vrhu prozora aplikacije (Windows) ili ekrana (Mac OS); međutim, ovaj panel možete pripojiti dnu ili namestiti da pluta, kao i da ga potpuno sakrijete.

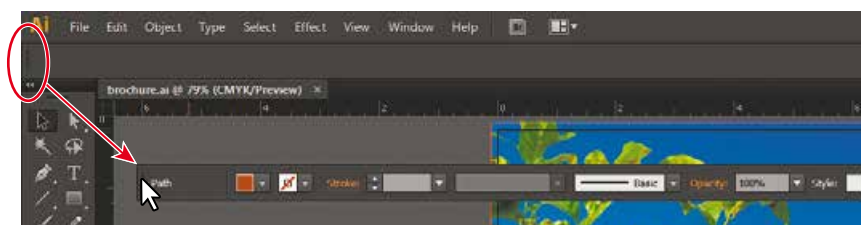
- 1 U panelu **Tools**, izaberite alatku **Selection** (☛) i kliknite na crvenkastu liniju blizu sredine stranice.

Primitićete da se u panelu **Control** pojavljuje informacija vezana za taj objekat, uključujući i reč „**Path**“, opcije boje, potez i još više.

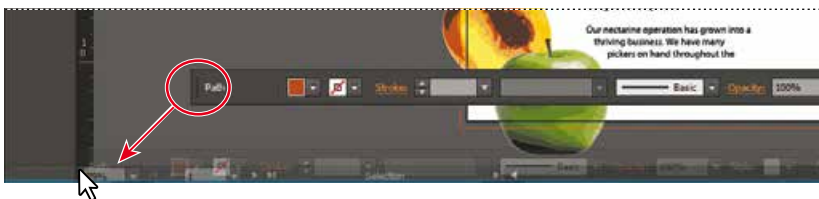
- 2 Koristeći bilo koju alatku prevucite kontrolnu liniju (isprekidana linija duž leve ivice) panela **Control** na radnu površinu.

Kada panel **Control** postane plutajući, možete povući tamno sivu kontrolnu liniju koja se pojavljuje na levoj strani panela **Control** da biste ga pomerili na vrh ili dno radne površine.

- **Savet:** Takođe, možete pripojiti panel **Control** biranjem opcije **Dock To Top** ili **Dock To Bottom** iz menija panela **Control** koji se nalazi na desnoj strani panela (☰).

- 3 Pomoću tamno sive kontrolne linije sa leve strane povucite panel Control do dna prozora aplikacije (Windows) ili ekrana (Mac OS). Kada pokazivač dođe do dna prozora aplikacije (Windows) ili ekrana (Mac OS), pojavljuje se plava linija ukazujući na zonu iskrcavanja gde će panel biti pripojen kada pustite taster miša.

- 4 Povucite panel Control ka vrhu prozora dokumenta pomoću kontrolne linije koja se nalazi sa leve strane panela. Kada pokazivač dođe do dna linije aplikacije, pojavljuje se plava linija ukazujući na zonu iskrcavanja gde će panel biti pripojen kada pustite taster miša.

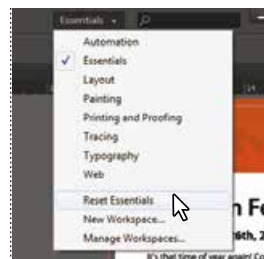
- 5 Izaberite Select > Deselect tako da putanja više nije izabrana.

- **Savet:** Da biste panel Control ponovo vratili na vrh radne površine izaberite komandu Window > Workspace > Reset Essentials. Na ovaj način vraćate se na radnu površinu Essentials.

Rad sa panelima

Paneli se nalaze u meniju Window i omogućavaju vam brz pristup velikom broju alatki što u velikoj meri olakšava modifikovanje crteža. Prema podrazumevanim parametrima, neki paneli su usidreni i pojavljuju se u vidu ikona na desnoj strani radne površine. Vaš sledeći zadatak obuhvata eksperimentisanje sa sakrivanjem, zatvaranjem i otvaranjem panela.

- 1 Kao prvo, pronađite dugme za menjanje radnih površina koje se nalazi u gornjem desnom uglu linije aplikacije i izaberite opciju Reset Essentials kako biste vratili panele na njihove početne položaje (ili izaberite komandu Window > Workspace > Reset Essentials.)

- 2 Kliknite na ikonu panela Swatches (🎨) koja se nalazi na desnoj strani radne površine da biste ga otvorili, ili izaberite komandu Window > Swatches. Obratite pažnju da je panel Swatches prikazan sa dva druga panela – panelom Brushes i panelom Symbols. Oni su deo iste panelne grupe. Kliknite na karticu panela Symbols da biste ga videli.

